

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Cesar biva še v Budapeštu, kjer se v malo dneh prične zborovanje skupnih delegacij. — Cesarjevič Rudolf podal se je za par dni na Nemško ter se vdeležil tam jesenskih lovov v družbi princa Viljema; vrnil pa se je uže ta v ponedeljek zopet nazaj na Dunaj. Tudi niže-avstrijski zbor bil je sklenjen minulo soboto, potem ko je sklenil premembo volilnega reda tako, da imajo volilno pravico tudi petakarji in da se število deželnih poslancev pomnoži za 3. — Rektor Čoke zahvalil se je dijakom, ki so imeli pri vseučilišni slavnosti skrbeti za red. — Cesar odobril je na priporočilo cesarjeviča predlog vojnega ministra, da se vojaški kapelniki uvrstijo med vojaške uradnike IX. vrste.

Česka. — Deželni zbor zavrgel je predlog Herbstov zaradi administrativne razdelitve česke dežele po narodnostih z nad $\frac{2}{3}$ večino. Soboto pa je predlagal grof H. Clam, da naj se prav v ta namen, da se tisučletna zveza med Čehi in Nemci na Českem sklene še ožje, sklene postava, po kateri se oba deželna jezika vpeljeta v vse srednje šole kot obligatna predmeta. Grof Clam utemeljeval je svoj predlog, ki je bil potem izročen šolskemu odseku, v dolgem, zelo pomirljivem in domoljubnem govoru. — S tem predlogom dala je českega zbora večina najboljši odgovor na vprašanje, katera stranka dela za slogo in moč države in katera jo ruši.

Gornje-avstrijski deželni zbor obravnaval je minuli ponedeljek predlog kanonika Lehnerja o premembi deželne postave zaradi šolskega nadzorstva. Liberalci so temu predlogu nasprotovali, ker se ima po njem tudi zastopnikom katoliške cerkve priznati pravica sonadzorovanja; za predlog govoril je tudi škof Rudiger in končno je bil sprejet z malo spremembo predlog konservativne večine.

Iz Trsta. — Na laški barki „Silenzis“, katera je prispela s Kjožje (Chioggia) in je brodira v Zader, — umrla je oseba za boleznijo po vsem koleri podobno. Ko je barka potem dospela v Trst, mrliča pokopavši daleč stran v valove morja, dejali so je pod posebno nadzorstvo zdravniških oblastnij in zaukazale so se proti njej vse stroge naredbe, da se ne zanese bolezen. Osebe na imenovani barki je vse zdravo, oblačila umrlega so sežgali in vse drugo blago prekadili.

Hrvatska. — Minuli petek predložila je tudi stranka Starčevićeva svoj adresni načrt, v katerem baje med drugim toži, da se je Kranjska, Štajarska in Koroška po krivici odtrgala od trojedne kraljevine. Načrt mora pa obsegati še vse drugače reči, soditi po sprejemu, katerega je dobil v zborovi seji minulega ponedeljka. Predsednik sam je namreč začetkom seje izrekel v slovesni izjavi, da se sicer po opravljenem redu noleni stranki ne more zabraniti, da predlaga svoj adresni načrt. Adresa pa, katero je predložil Hinković in drugovi, nima samo posameznih izrazov, temveč cele stayke, kateri bi dali povod, dvomiti nad udanostjo tega zbora in ljudstva proti posvečeni osebi vladarjevi in dinastiji, in pa celó se mogli smatrati za odpoved zvestobe in udanosti tega deželnega zbora in pa ljudstva teh kraljestev nasproti posvečeni osebi vladarjevi in dinastiji, in to onega ljudstva, čegar zvestoba je bila in bode ostala pri vseh okoliščinah nepremakljiva. Kot odgovor na ono adresu zakliče predsednik v imenu deželnega zbora in ljudstva, katero ta zastopa z živahnimi

živio-klici na ljubljene vladarja Franca Jožefa. — Tej izjavi sledili so živahni, dolgotrajoči živio-klici.

Ko je pa potem hotel po privoljenji predsednikovega adresno večine zagovarjati poslanec Miškato, pričela je stranka Starčevićeva tak hrup in ga nadaljevala tudi — po pretrgani in zopet pričeti seji, moral je predsednik sejo skleniti in drugo napovedati na večerajšnji dan. Pa tudi včeraj so Starčevićanci nadaljevali hrup in motenje zborovanja, tako da večini ni preostajalo drugzega, kakor predlagati, da se izključijo od sej vsi oni poslanci, ki so motili zborovanje. — Živo moramo obžalovati take dogodbe pri naših sosedah, ker s tem le služijo svojim nasprotnikom — v veliko škodo dragih nam Hrvatov in avstrijskih Slovanov sploh.

Ogerska. — V nedeljo opoldne vložil se je v navzočnosti cesarja, več nadvojvodov in vseh dostojanstvenikov sklepni kamen bolnice Elizabetinske, katere zgradbo je dovršilo tamošnje društvo rudečega križa. Z Dunaja bil je navzoč grof Falkenhayn, pa tudi nemška cesarica, katera je pripomogla k zgradbi, poslala je po svojem zastopniku lastnoročno pisanje polno priznanja za društvo rudečega križa, poslala pa je tudi veliko sliko sv. Elizabete kraljice, katera se je obesila na primernem prostoru. — V zbornici nadaljuje se adresna debata in prav zanimive so izjave pri tej priliki — izrečene po ministerskem predsedniku glede sestanka treh cesarjev in njegovega političnega pomena. V svojem govoru naglašal je zagovarjaje adresni načrt zborove večine, da mora vsakega domoljuba le veseliti, da se je tudi Ruska pridružila nemško-avstrijski zvezi, kateri je namen, na podlagi sedanjih pravic skrbeti za vzdrževanje evropskega miru.

Nemška. — Smrt vojvoda brunsviškega, ki je minulo soboto zjutraj v visoki starosti sklenil svoje življenje, pouzročilo je pozornost vse Evrope. — Umrli je namreč brez otrok, najbližji njegov sorodnik je vojvoda Kumberlandski. — Po vsem, kar je do sedaj soditi, se naša vlada ne bode vtikala v to pravdo in tako tudi ni dvomiti, da bode Pruska ostala končni gospodar osirotelega vojvodstva.

Francoska. — Za Tonkinsko vojsko je treba večjih vojni moči in francoska vlada jih ne bode mogla odreči, le vojni minister brani se na podlagi veljavne ustave, v ta namen privoliti po moči iz domače francoske vojske. Vsled tega nastala je nekotika razprtija v francoskem ministerstvu in mogoče je, da se izroči vojno ministerstvo drugi manj lastnovoljni osebi.

Laška. — Kolere zopet pojenjava, preteklo nedeljo umrlo je za njo po vsem Laškem 71 oseb. — Prihodnji konzistorij določen je za 10. dan novembra.

Ruska. Iz Moske. — V Solodovnikovem prehodu je pogorelo zadnjo nedeljo 364 prodajalnic in nemško gledališče. Škoda se ceni na 10 milijonov rubljev.

Žitna cena

v Ljubljani 18. oktobra 1884.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 50 kr. — banaške 8 gold. 4 kr. — turšice 5 gold. 40 kr. — soršice 6 gold. 43 kr. — rži 5 gold. 20 kr. — ječmena 4 gold. 55 kr. — prosa 5 gold. 18 kr. — ajde 4 gold. 71 kr. — ovsa 2 gold. 76 kr. — Krompir 2 gold. 50 kr. 100 kilogramov.